

Gemeentearchief Wageningen

Inventaris van het archief van de
**Burgerlijke Instelling voor
Maatschappelijk Hulpbetoon**

(1934) 1935 - 1964

Gemeentearchief Wageningen

2024

Inleiding

Geschiedenis van de instelling

De Burgerlijke Instelling voor Maatschappelijk Hulpbetoon was een zelfstandige gemeentelijke instelling. Zij was bedoeld als opvolger van het Burgerlijk Armbestuur, dat per 1 januari 1935 werd opgeheven.

Op 29 juni 1934 werd de gemeenteraad een regeling voor een Burgerlijke Instelling voor Maatschappelijk Hulpbetoon aangeboden. In diezelfde vergadering berichtten B&W dat het archief van het Burgerlijk Armbestuur 'in volslagen wanorde verkeerde en dat vier ambtenaren drie weken lang twee uur per avond werk hadden om de jaarrekening van het BA over 1933 op te maken.¹ De regeling werd uiteindelijk vastgesteld, maar vervolgens niet goedgekeurd door Gedeputeerde Staten (GS) van Gelderland, omdat daarin stond dat vakbondsvertegenwoordigers in het bestuur zouden zitten.² Een nieuw reglement werd op 29 november 1934 door de raad vastgesteld en op 11 december van dat jaar door GS goedgekeurd. Het reglement trad op 1 januari 1935 in werking.³

Maatschappelijk Hulpbetoon kreeg zijn gelden uit collectes en gemeentelijke subsidies. De voorzitter werd door het College van B&W uit zijn midden aangewezen. De overige zes bestuursleden werden door de Raad benoemd. Daarvan werden drie benoemd op basis van een voordracht door de hervormde, rooms-katholieke en gereformeerde kerkgemeenten. De secretaris-penningmeester was een ambtenaar van de gemeentelijke Dienst voor Sociale Zaken. Salarissen van medewerkers werden betaald door de gemeenteontvanger.

In 1953 werd het bestuur uitgebreid tot acht leden: voortaan waren er vier leden die door de raad waren benoemd. In 1958 kwam er opnieuw een door de Raad benoemd lid bij. De invloed van de kerken werd daardoor steeds kleiner.

De organisatie kwam meer en meer op het bordje van de gemeente te liggen. Maatschappelijk Hulpbetoon werd daarom per 1965 opgeheven. De werkzaamheden werden overgenomen door de gemeentelijke Dienst Sociale Zaken.

Het archief

Het archief is in 1965 aan de Dienst Sociale Zaken van de gemeente Wageningen overgedragen. In de jaren negentig van de twintigste eeuw werd het archief t/m 1986 van die dienst overgedragen aan het Gemeentearchief.

Een deel van het archief van Maatschappelijk Hulpbetoon is te vinden in het gemeentelijke Secretarieearchief. De jaarverslagen van Maatschappelijk Hulpbetoon over 1963 en 1964, die in het ouderhavige archief werden aangetroffen, zijn toegevoegd aan de overige jaarverslagen in inv.nr. 447 van het Secretarieearchief.

Openbaarheid

In de meeste archiefstukken in dit archief bevinden zich persoonsgegevens. Zij zijn daarmee een interessante historische bron, maar ook privacygevoelig.

Stukken jonger dan 75 jaar zijn daarom niet openbaar.

Wageningen
25 september 2024
P.M. Kernkamp

*Voorzijde: Collectebus van Maatschappelijk Hulpbetoon, ca. 1930.
(Collectie museum De Casteelse Poort, nr. 1474)*

¹ *Wageningsche Courant* 7 juli 1934.

² *Wageningsche Courant* 27 oktober 1934.

³ inv.nr. 1.

Inventaris

Organisatie

1. Reglementen en verordeningen van de Burgerlijke Instelling voor Maatschappelijk Hulpbetoon, en wijzigingen daarop, 1934, 1935, 1948, 1950-1953, 1958; Gemeentelijke verordening voor de controle op het geldelijk beheer (die o.a. gold voor de secretaris-penningmeester van Maatschappelijk Hulpbetoon), 1952. 7 stukken
- . Stukken betreffende de Burgerlijke Instelling voor Maatschappelijk Hulpbetoon, o.a. vaststellen, wijzigen en intrekken van het reglement, 1942-1964 met hiaten. *Zie Secretariearchief gemeente Wageningen inv.nr. 452.*
- . Jaarverslagen over 1942 en 1945-1947 van de Burgerlijke Instelling voor Maatschappelijk Hulpbetoon. *Zie Secretariearchief gemeente Wageningen inv.nr. 446.*
- . Jaarverslagen over 1948-1953 en 1956-1964 van het Gemeentelijk Bureau voor Sociale Zaken en de Burgerlijke Instelling voor Maatschappelijk Hulpbetoon. *Zie Secretariearchief gemeente Wageningen inv.nr. 447.*

Vergaderingen

2. (Vergader-)stukken in klad, plus een ingekomen brief met aanvraag tot onderstand, 1935 en z.d. 4 stukken
- 3-22. Notulen van vergaderingen van Maatschappelijk Hulpbetoon, en door de voorzitter genomen beslissingen, met bijlagen, 1935-1964. 3 delen en 17 omslagen
N.B. Met veel namen van en informatie over ondersteunden.
 - 3.6. jan. 1935 - juli 1935
 - 4.7. mei 1936 - juni 1942
 - 5.8. aug. 1943 - mei 1948
 6. 1948
 7. 1949
 8. 1950
 9. 1951
 10. 1952
 11. 1953
 12. 1954
 13. 1955
 14. 1956
 15. 1957
 16. 1958
 17. 1959
 18. 1960
 19. 1961
 20. 1962
 21. 1963
 22. 1964
23. Presentielijsten van vergaderingen van Maatschappelijk Hulpbetoon, 1944-1954. 2 katernen

Financiën

24. Kasboek van Maatschappelijk Hulpbetoon, 1937-1948. 1 deel
N.B. Meerdere bladzijden ontbreken.
25. Kasboek van verstrekte en terugontvangen voorschotten, 1938-1949. 1 deel
- 26-27. Kasboeken, 1946-1947. 2 delen
26. 1946
27. 1947
- 28-29. Grootboeken, 1946-1947. 2 delen
28. 1946
29. 1947
- . Begrotingen van Maatschappelijk Hulpbetoon, 1942-1945 en 1947-1964; *Zie Secretariearchief gemeente Wageningen inv.nr. 1461-1482.*
- 30-44. Begrotingen, met toelichtingen en correspondentie, 1948-1956. 15 omslagen
N.B. Deze begrotingen zijn met de hand ingevuld op standaardformulieren, en voorzien van bijlagen, waaronder soms persoonsgegevens, en begeleidende brieven; zij zijn dus een aanvulling op de begrotingen die in het Secretariearchief zijn te vinden onder inv.nrs. 1466-1478 en 1481-1482.
30. 1948
31. 1949
32. 1950
33. 1951
34. 1952
35. 1953
36. 1954
37. 1955
38. 1956
39. 1957
40. 1958
41. 1959
42. 1960
43. 1963
44. 1964
45. Stukken betreffende standaardbedragen die in Wageningen krachtens de armenwet aan ondersteunden werden verstrekt. 1944-1964. 1 omslag
- 46-48. Overzichten van de spaarregeling per ondersteunde persoon en staten met aan ondersteunden uitbetaalde bedragen, oorspronkelijk bijlagen bij de rekeningen van inkomsten en uitgaven van Maatschappelijk Hulpbetoon, 1950-1952. 3 omslagen
46. 1950
47. 1951
48. 1952
- . Stukken betreffende vaststelling van de rekeningen voor Maatschappelijk Hulpbetoon 1942-1964. *Zie Secretariearchief gemeente Wageningen inv.nr. 1802-1820.*

Bedeelden

N.B. Zie hierover vooral de notulen en financiële stukken.

49. Register van personen die in ziekenhuizen zijn opgenomen, 1936-1948. 1 deel